

KADETTIEN EDUSTAJAKOKOUKSEN TULOKSISTA

Olemme jo monta kertaa selvittäneet, että itsevaltiuden taistelu proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumousta vastaan on kiertämättä syöksyvä myös liberaalisen opposition kimppuun. Kun kerran proletariaatti on vaiti, niin pogromimiesten hallitus ei tietenkään jätä käyttämättä tilaisuutta kuristaakseen myös kadetin. Nyt se kuristaa rauhallista uudistajaa. Nyt se ei katsele kovin suopeasti edes lokakuulaistakaan. Ja jos kenttäoikeuksien tuomioiden ansiosta browninkien ja pommien räiske väliaikaisesti taukoaisikin ja klassillinen „kädet ylös!” lakkaisikin kajahtelemasta, niin se ei tietysti ollenkaan takaisi sitä, että kadetti ja rauhallinen uudistaja pääsisivät vihdoinkin julkisen, perustuslaillisen taistelun ihanaan rauhaan.

On saattanut tuntua siltä, että liberaalisen opposition johtavat piirit tulevat hurjan taantumuksen tuloksena heite-tyiksi kauas vasemmalle. Duuman hajottaminen repi perin juurin perustuslaki-illuusiot. „Tovarishtshissa” ja „Stolitsh-naja Potshtassa”⁷⁶ ei ole sellaista lehtimiestä, joka ei nyt ymmärtäisi sitä. Kadettilehdistön tuho (maaseudulla kokonaan ja kaupungeissa huomattavalta osalta), edustajakokouksen kieltäminen, puolueen julkisuusluvan kieltäminen, kaikkien Viipurin julistuksen allekirjoittaneiden haastaminen oikeuteen — kaiken sen olisi pitänyt ilmeisesti panna kadetit luopumaan yleisen mielipiteen järjestämisen katsantokannasta ja asettumaan vihdoinkin yhteiskunnallisten voimien järjestämisen kannalle. Ja näytti edelleen siltä, että ellei kadettijohtajilla riitä miehuullista päättäväisyyttä mennä ylväänä maanalaisuuteen, niin armeija heti paikalla hylkää nuo johtajansa.

Kadettien edustajakokous osoitti, että nämä laskelmat eivät pidä paikkaansa. Eivät ainakaan toistaiseksi. Edustajakokous antoi suostumuksensa, vaikkei kylläkään aivan mielellään, siihen „askeleeseen paikallaan” tai oikeammin „ei askeltakaan paikalta”, jonka keskuskomitea sille esitti. Edustajakokous hyväksyi päätöslauselman yhteiskunnallisten voimien järjestämisestä, mutta aivan platonisen päätöslauselman, joka ei velvoita ketään eikä mihinkään, jossa ei ollenkaan osoiteta edes sitä asiaa, jota varten ja jonka yhteydessä nuo voimat voivat ja niiden pitää järjestyä. Edustajakokous hyväksyi — tosin verrattain mitättömällä äänen enemmistöllä — taktillisen päätöslauselman kuuluisan 4. pykälän, joka julistaa puolueen passiivisen vastarinnan sille passiiviselle vastarinnalle, joka kasvaa valtoimesti kansan alimmissa kerroksissa ja jota Viipurin julistus suosittelee. Edustajakokous päätti työnsä yhtenäisen, jakamattoman „kansan vapauden puolueen” edustajakokouksena.

Ja niin sen tietysti piti tapahtumankin. Kadettipuolueen kahtiajaon hetki ei ole vielä lyönyt. Joskin luokkaristiriidat ovat jo ehtineet ahtaa peruuttamattomasti suurporvariston laajat kerrokset ilmeisen vastavallankumouksen puitteisiin, niin ne eivät ole vielä ehtineet riittävästi hajottaa niitä keski- ja pikkuporvariston laajoja piirejä, jotka vaaleissa äänestivät kadetteja. Toistaiseksi ei ole objektiivisia merkkejä siitä, että se porvarillinen kauhu vallankumousta kohtaan, joka on jo jakamattomasti vallannut gutshkovi-laista tyyppiä olevat „pyövelihumanistit”, olisi vallannut pikkuporvarillisen maaseudun.

Tämä jakautuminen edistyy nopeasti. Itse kadettijohtajtaan eivät tietenkään ole varmoja siitä, että heidän luomansa „kansan vapauden” kirjava *liittoutuma* kestää kärjistyvän yhteiskuntapoliittisen taistelun kiusauksen.

Venäjän vallankumouksessa on epäilemättä oleva se kohdalokas raja, jonka takana tämän liittoutuman hajoaminen on kerrassaan kiertämätön. Tuo raja saavutetaan ja ylitetään silloin, kun proletaaris-talonpoikaisen kapinan pyörre vetää peruuttamattomasti mukaansa hyvin laajoja kaupungin pikkuporvariston ja osittain myös keskiporvariston kerroksia. Silloin, vain silloin mahtavasta kadettiliittoutumasta todella jää jäljelle vain se varakas keskiporvaristo, joka on epäilemättä jo syntymästään määrätty loppujen lopuksi

jakamaan hra Gutshkovin kanssa tämän porvarillisen kauhun. Silloin hälvenee se kansallisen vallankumouksen aave, joka vielä nyt on niin voimakas ja joka estää monia arvostamasta riittävästi luokkaristiriitojen todella jättiläismäistä luovaa osuutta Venäjän vallankumouksessa. Tuolla rajalla suuri poliittinen puolue, joka nojautuu yhteiskunnallisen *mielipiteen* järjestämiseen, muuttuu kauan sitten elämästä pois juurituksi anakronismiksi, mutta kaikki todella joukkoluontoisen liikkeen ainekset, niin oikealla kuin vasemmalla, antavat voimalle, pelkälle aineelliselle voimalle, sen suuren, ei ainoastaan hajottavan, vaan myös luovan osuuden, jota ilman vallankumouksen todellinen päätökseen vieminen on tietenkin mahdotonta. Mutta siellä, missä aineellinen voima astuu korkeimpiin oikeuksiinsa, ei ole sijaa kadettilais-porvarilliselle hegemonialle. Koko mennyt taistelumme on siitä todistuksena; ei tarvitse olla profeetta voidakseen ennustaa erehtymättä, että on tapahtuva aivan samoin, jos joudumme kokemaan uuden vallankumouksellisen nousun. Kadetin hahmo on „lailinen” osallinen vallankumouksen saaliinjaossa, eikä muuta.

Ja siksi ne kadetti johtajat, jotka ehdottivat toteamaan Viipurin julistuksen yksinkertaisesti viehätyksestä johtuneeksi virheeksi, koska tuo julistus kehottaa *välittömästi* noudattamaan passiivisen vastarinnan taktiikkaa, olivatkin objektiivisesti oikeassa. Sillä nykyisen kireän taistelun oloissa ei ole eikä voi olla sellaista joukkoluontoista passiivista vastarintaa, joka ei muuttuisi välittömästi aktiiviseksi hyökkäykseksi. Hra Struve on aivan oikeassa sanoessaan, että tällainen kulttuurinen taistelumenetelmä (suvaitkaa huomata, puhtaasti vallankumouksellisen, hyökkäävän menetelmän vastakohtana) on sopiva vain kulttuurista, perustuslaillista hallitusta vastaan. Kuka voisi epäillä hetkeäkään sitä, etteikö stolypinilainen joukkio panisi rankaisuretkikuntiaan liikkeelle heti, kun ilmenee ensimmäisiä merkkejä joukkoluontoisesta verojen maksamatta jättämisestä ja joukkoluontoisesta rekryyttienantokiellosta. Ja kuka silloin estää väestöä siirtymästä puolustukseen ja aktiiviseen hyökkäykseen ase kädessä?

Viipurin julistus oli jo itse sen allekirjoittamishetkellä puhtaasti kadettilaisesti ymmärrettyä parhaassa tapauksessa hallitukselle osoitettu uhkaus tällaisesta siirtymisestä, muttei lainkaan käytännön tunnus. Hrat Miljukovit ja

Struвет eivät tässä tapauksessa ole ollenkaan vastuussa niiden maaseutukadettien poliittisesta naiivisuudesta, jotka ovat käsittäneet tuon julistuksen käytännön tunnuksiksi. Julistuksen kohtalo maaseudulla on todistuksena siitä. Terrorisoitu lehdistö on kertonut tuosta kohtalosta tavattoman vähän ja tavattoman epäselvästi, mutta se, mitä se on kertonut, nähdäksemme osoittaa, että „kansanvapauden” puolue puolueena on käyttänyt ahkerasti tuossa julistuksessa julistettua passiivisen vastarinnan periaatetta itsensä julistuksen suhteen. Kun asia kerran on näin, niin edustajakokous saattoi vain varmentaa tuon kadettien asenteen. Tuota varmentamista vastaan melun nostanut edustajakokouksen vähemmistö loppujen lopuksi antoi perään ja jäi puolueeseen.

Mutta maan kaukaisilta seuduilta saapuu joka päivä tietoja siitä, että passiivisen vastarinnan aate on saanut hyväksymistä kansanjoukkojen keskuudessa. Verojen maksamatta jättäminen, kieltäytyminen antamasta rekryttejä ja viranomaisten boikotointi alkavat muuttua todella käytännön tunnuksiksi. Kukaan ei sulje silmiään näkemästä niitä suuria organisatorisia vajavaisuuksia, joiden vallitessa tuo liike kasvaa. Kukaan ei pidä riidanalaisena sitä, että sekasorto siinä on kiertämätön. Mutta tuo sekasorto luo järjestyksen — vallankumouksen järjestyksen, joka on kansan sekasortoisten, valtointen purkausten korkein aste. Se viha, joka nyt kiehuu kansanjoukoissa kenttöoikeuksien järjestelmän äärettömän paineen johdosta, ei voi olla purkautumatta ja todella purkautuukin milloin siellä milloin täällä avoimen aseellisen taistelun leimahduksina. Käytettävissämme ei ole sellaisia tosiasioita, joiden perusteella voitaisiin erehtymättä ennustaa, että kutsunnan ja veronkeruun hetkellä puhkeaisi yleiskansallinen kapina, vaikkapa vain pelkästään passiivisen vastarinnan muodossa, mutta että tuon taistelun ilmauksia tulee olemaan, se on kiertämätöntä. Ja kadetit siirtyvät ajoissa syrjään. „Omatunto ei salli hyväksyä tuota vaarallista kokeilua”, julisti kadettien edustajakokous puolueen keskuskomitean jäsenen rva Tyrkovan kautta.

Mutta omaantuntoon vetoaminen ei tietenkään muuta asiaa. Vaikka lähestyvät tapahtumat puhuisivat matemaattisella tarkkuudellakin kansanvallankumouksen läheisistä voitosta, niin kadettien johtavat piirit eivät

suhtautuisi asiaan toisin. Koko kadettipuolueen menneisyys on takeena siitä, ja pogromimiesten kanssa käydyt neuvottelut ministerisalkuista ovat olleet huippukohtana kadettipuolueen historiassa; ne olivat sille objektiivisesti verrattomasti luonteenomaisempia kuin Viipurin julistus. Eräs vaikutusvaltaisimmista puolueen edustajista, professori Gredeskul, antaa mitä selvimmän todistuksen siitä („Retsh” № 180): „Me olemme eläneet kansamme parissa”, sanoo hän, „ja olemme jakaneet sen myrskyisät purkaukset”. Mutta se oli „myrskyisän, intomielisen nuoruuden” aikaa; nyt on tullut „sitkeän ja itsepintaisen kypsyyden” aika. Ja tämän kypsyyden palladiona on vaalikampanja, johon liittyy toimintaohjelman muodossa esiintyvä Duuman vastaus-adressi valtaistuinpuheeseen.

„Myrskyisiä purkauksia” kadettipuolue ei ole koskaan kansan kanssa jakanut eikä ole voinut jakaa; arvoisa professori höpisee siitä vain puheensa koristeeksi. Mutta kadettipuolue edustajakokouksensa ominaisuudessa ei ole siirtynyt myöskään oikeaan. Se on jäänyt samaan paikkaan. Se aikoo edelleenkin ottaa osaa nykyiseen vallankumoukselliseen kriisiin vain sikäli, mikäli tämä kriisi voi muuttua *puhtaasti parlamentaariseksi*.

Me voimme vain tervehtiä sitä määrätietoisuutta, sitä selvyyttä, jonka edustajakokous on sisällyttänyt päätöslauselmiinsa tässä suhteessa. Se on tietysti aiheuttava syvää pettymystä niissä, jotka pitivät Viipurin julistusta kadettien „vasemmistolaisuuden alkuna” ja kirkkaana merkinä Venäjän vallankumouksen muovautuvasta kansallisuonteesta.

Kun edustajakokous julisti, että se käsittää vallankumouksen vain parlamentaariseksi taisteluksi, niin se asetti siten laajojen demokraattisten joukkojen eteen kärkevästi kysymyksen avoimesta valtataistelusta. Koko Venäjän vallankumouksen kulku puhuu siitä, etteivät demokraattiset piirit vastaa tuohon kysymykseen kadettien tapaan. Ja sosialidemokratian on valmistauduttava siihen, että tuon vastauksen hetkellä kaupunkilais- ja maalaisköyhälistö katsoisi nimenomaan sen, sosialidemokratian, luonnolliseksi hegemonikseen vallankumouksen kaudella.